

Finansdepartementet

Länsstyrelsens remissyttrande över Statskontorets rapport Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

Er beteckning: Fi2023/02517

Sammanfattning

- Länsstyrelsen anser att ett förslag om utökad koncentration borde ha föregåtts av en utvärdering av effekterna av den tidigare genomförda koncentrationen år 2012. Om ytterligare koncentration skulle aktualiseras längre fram fordras en utvärdering samt en noggrann helhetsbedömning av konsekvenserna på sikt.
- Länsstyrelsen anser, när det gäller den föreslagna koncentrationen av ärenden avseende godkännande av skyddsvakt och avveckling av åborätt och landagille, att det är rimligt att anta att det finns effektivitetsvinster i att de handläggs på samma länsstyrelser som idag hanterar närliggande ärendeslag.
- Länsstyrelsen menar att det även kan vara motiverat att koncentrera individärendena eftersom de är så sällan förekommande. Individärendena skulle dock med fördel kunna koncentreras till en enda länsstyrelse istället för till sex olika länsstyrelser.
- Länsstyrelsen är tveksam till om en koncentration av ärendeslaget deponering av hyra och arrende leder till ökad effektivitet och rättssäkerhet. Detta är ärenden som både är frekvent förekommande på länsstyrelserna och där det finns väl inarbetade rutiner idag. Det är därför svårt att se några direkta fördelar med en koncentration av dessa ärenden.
- Länsstyrelsen avstyrker koncentration avseende auktorisation av bilskrotare. De fördelar man vinner genom att ha

handläggningen av dessa ärenden nära den närmast berörda länsstyrelsens miljöskydds-enhet innebär att en koncentration snarare vore en nackdel och inte leder till en totalt sett bättre hantering än om uppgiften ligger kvar på alla länsstyrelser som idag.

- Om koncentration avseende auktorisation av bilskrotare trots allt skulle genomföras behöver förslaget till ny 6 § bilskrotningsförfordningen ändras så att även länsstyrelsen i det län där anläggningen är belägen ska beredas möjlighet att yttra sig inför beslut.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen noterar att någon koppling till de särskilda uppgifter inom totalförsvaret som de civilområdesansvariga länsstyrelserna har inte föreligger när det gäller de aktuella ärendeslagen, utan att den inriktningen torde vila på annan grund. Övervägandena kring detta saknas i remissunderlaget. Det är av vikt att statsförvaltningen utvecklas på ett transparent sätt då det finns ett stort antal perspektiv att sammanväga vid eventuella förändringar, inte minst medborgerliga och demokratiska.

Länsstyrelsen konstaterar vidare att någon utvärdering av utfallet av den tidigare genomförda koncentrationen inte har föregått Statskontorets uppdrag. Detta vore en naturlig utgångspunkt innan ett ställningstagande görs kring lämpligheten av att ytterligare utöka antalet koncentrerade ärendeslag.

Om regeringen är av den uppfattningen att ännu fler av länsstyrelsernas ärendeslag endast bör handläggas i sex regioner, behöver det dock inte alls innebära att allt ska koncentreras till samma orter inom dessa områden. Det skulle i så fall gå utmärkt att ha flera centra/koncentrationslänsstyrelser inom varje sådan region.

Om förslaget avseende koncentration av godkännande av skyddsvakt och avveckling av åborätt och landagille

Länsstyrelsen tillstyrker Statskontorets förslag i denna del och anser att det aktuella förslaget kan antas medföra en effektivare och mer rationell användning av statens resurser. Om man ser till det aktuella förslaget mer konkret bedömer Länsstyrelsen att

ärendeslagen godkännande av skyddsvakt och avveckling av åborätt och landagille är relativt små till sin omfattning och även har ett nära samband handläggningmässigt med andra ärendeslag som redan idag är koncentrerade till vissa länsstyrelser.

Om förslaget avseende individärenden

Länsstyrelsen menar att det även kan vara motiverat att koncentrera individärendena eftersom de är så sällan förekommande. På Länsstyrelsen i Jönköpings län var ett sådant ärende senast aktuellt år 2015. Dessa ärenden har heller inte något naturligt samband med andra ärendeslag som hanteras på länsstyrelserna. Individärendena skulle dock enligt Länsstyrelsens uppfattning med fördel kunna koncentreras till en enda länsstyrelse istället för till sex olika länsstyrelser, förslagsvis någon av de minsta.

Om förslaget avseende deponering av hyra och arrende

Länsstyrelsen är tveksam till om en koncentration av ärendeslaget deponering av hyra och arrende verkligen leder till ökad effektivitet och rättssäkerhet. Detta är inga "sällanärenden" utan de är regelbundet förekommande på länsstyrelserna och det finns inarbetade och väl fungerande rutiner för dem idag. Inte heller handlar det om ärenden av särskilt hög komplexitetsgrad så att en koncentration skulle vara motiverad av det skälet. Länsstyrelsen ser därför inga påtagliga fördelar med en koncentration till färre länsstyrelser när det gäller dessa ärenden.

Särskilt om förslaget avseende auktorisation av bilskrotare

Länsstyrelsen avstyrker Statskontorets förslag i denna del. Länsstyrelsen är negativ till koncentration av ärendeslaget auktorisation av bilskrotare och anser att förslaget om koncentration i detta fall totalt sett inte leder till en bättre hantering än om uppgiften ligger kvar på alla länsstyrelser, utan tvärt om riskerar leda till vissa negativa effekter.

Det finns, så som Statskontorets förslag nu är utformat, en inte obetydlig risk för att viktig information från länsstyrelsernas respektive miljöskyddsenheter vid en prövning inte kommer till koncentrationslänsstyrelsens kännedom inför beslut. Länsstyrelsen

har för egen del nyligen sett exempel på värdet av en nära samverkan inom detta område i vår ärendehantering.

Länsstyrelserna har inom miljötillsynsområdet exempelvis genom tillsynsvägledning och nätverksdeltagande en god helhetsbild och värdefull information att bidra med från såväl lokal som regional nivå. I ljuset av den under senare år alltmer utbredda avfallsbrottsligheten är det av ännu större vikt att alla goda krafter samverkar så att vi kan stävja avfallsströmmar som sker illegalt. Sådant, och andra uppgifter av betydelse för bedömningen, kan förmedlas i samband med en prövning av ny eller förlängd auktorisation för en bilskrotningsverksamhet. En nära samverkan är därför värdefull. Utan att för den skull peka ut just bilskrotare så har man historiskt sett funnit större eller mindre brister hos en del av dessa verksamheter. Länsstyrelsen har en viktig roll gällande samordning för att förebygga avfallsbrottslighet och vill därmed även ha en så heltäckande bild av läget i länet som möjligt.

När det gäller vissa typer av miljöfarlig verksamhet är det dessutom länsstyrelsen, och inte kommunen, som har tillsynsansvaret enligt miljöbalken. Detta förefaller ha förbisetts i Statskontorets författningsförslag, där yttrande föreslås inhämtas från kommunen och polisen (och, i vissa fall, även från koncentrationslänsstyrelsen, men däremot inte från den länsstyrelse där verksamheten bedrivs om det är i ett annat län).

Om man, för att motverka den risk för brister i utredningen i auktorisationsärendena som Länsstyrelsen påtalar ovan, även låter den närmast berörda länsstyrelsen yttra sig inför beslut blir dock effektivitetsvinsten med en koncentration av denna ärendetyp till endast sex länsstyrelser samtidigt mindre.

Vid en sammantagen bedömning anser Länsstyrelsen därför att nackdelarna med en koncentration i detta fall överväger de eventuella fördelarna.

Synpunkt gällande författningsförslaget

För det fall regeringen ändå skulle välja att gå vidare med en koncentration avseende auktorisation av bilskrotare så fordras enligt Länsstyrelsens uppfattning förändringar i den föreslagna 6 § bilskrotningsförordningen på så sätt att Länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs (om det är ett annat län än koncentrationslänsstyrelsen som beslutar om auktorisation) också alltid ska yttra sig i ett auktorisationsärende. Detta för att så långt det är möjligt

motverka att auktorisationer utfärdas på ett ofullständigt underlag, se förslag nedan.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

En ansökan om auktorisation prövas av *länsstyrelsen i det län* där bilskrotningsverksamheten huvudsakligen ska bedrivas. *Länsstyrelsen* ska ge kommunen och Polismyndigheten tillfälle att yttra sig över ansökan. Om sökanden avser att till någon del utföra bilskrotningsverksamhet vid en anläggning i ett annat län, ska även *länsstyrelsen i det länet* ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

En ansökan om auktorisation prövas av *den länsstyrelse som enligt 50 a § är ansvarig* där bilskrotningsverksamheten huvudsakligen ska bedrivas.

Den länsstyrelse som enligt första stycket ska göra prövningen ska ge kommunen och Polismyndigheten tillfälle att yttra sig över ansökan.

*Om sökanden avser att till någon del utföra bilskrotningsverksamhet vid anläggning i ett annat län **än där den länsstyrelse som enligt första stycket ska göra prövningen är belägen, ska även länsstyrelsen i det länet ges tillfälle att yttra sig över ansökan.***

Avslutande synpunkter

Länsstyrelsen vill avslutningsvis framhålla att om en framtida, ytterligare koncentration skulle aktualiseras så krävs det att den frågan bereds med ett helhetsperspektiv och att koncentrationsuppgifter sprids även till andra län än de som nu föreslås. Att steg för steg avlöva vissa länsstyrelser uppgifter och resurser över tid riskerar att leda till en utarmning av dessa, med följd att uppdragen i 2 § länsstyrelseinstruktionen och förmågan att hantera krishändelser - genom hela hotskalan - påverkas negativt. Samma förhållande gäller möjligheterna att hantera andra oförutsägbara eller tillfälliga uppgifter som kan uppstå. Förlorad kompetens inom områden som koncentreras riskerar också att på sikt försämra berörda länsstyrelser förmåga till välavvägda helhetsbedömningar inom andra delar av verksamheten.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med rättschef Anna Adholmer som föredragande.